

**UCHWAŁA NR XXVII/201/16
RADY MIEJSKIEJ W SOBÓTCE**

z dnia 30 listopada 2016 r.

**w sprawie uchwalenia Planu Odnowy Miejscowości Będkowice na lata
2017-2023**

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt. 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r. poz. 446, poz. 1579)

**Rada Miejska w Sobótce
uchwala, co następuje:**

§ 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Będkowice na lata 2017-2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Sobótka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Sobótce

Andrzej Rakowski

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2017 - 2023

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Załącznik do Uchwały Nr XXVII/201/16
Rady Miejskiej w Sobótce z dnia 30 listopada 2016r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE NA LATA 2017-2023

*Opracowanie:
Urząd Miasta i Gminy w Sobótce
Listopad 2016r.*

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2009 - 2016

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

SPIS TREŚCI

1. POŁOŻENIE.....	3
2. RYS HISTORYCZNY.....	5
3. UKŁAD URBANISTYCZNY I CHARAKTERYSTYKA BUDYNKÓW.....	8
4. BUDYNKI I MIEJSCA UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ.....	16
5. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI.....	17
6. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDĄ REALIZOWANE ZADANIA (ANALIZA SWOT).....	19
7. PLANOWANE ZADANIA W PERSPEKTYWIE 7 LAT OD DNIA PRZYJĘCIA DOKUMENTU.....	22
8. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW ZWIĄZANYCH Z KSZTAŁTOWANIEM OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKAJANIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW.....	23
9. CELE PLANU.....	24
10. OCZEKIWANE REZULTATY.....	24
11. PARTNERZY.....	25
12. ZARZĄDZANIE I MONITORING.....	25
13. HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ UJĘTYCH W PLANIE ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE.....	26

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2009 - 2016

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

1. POŁOŻENIE

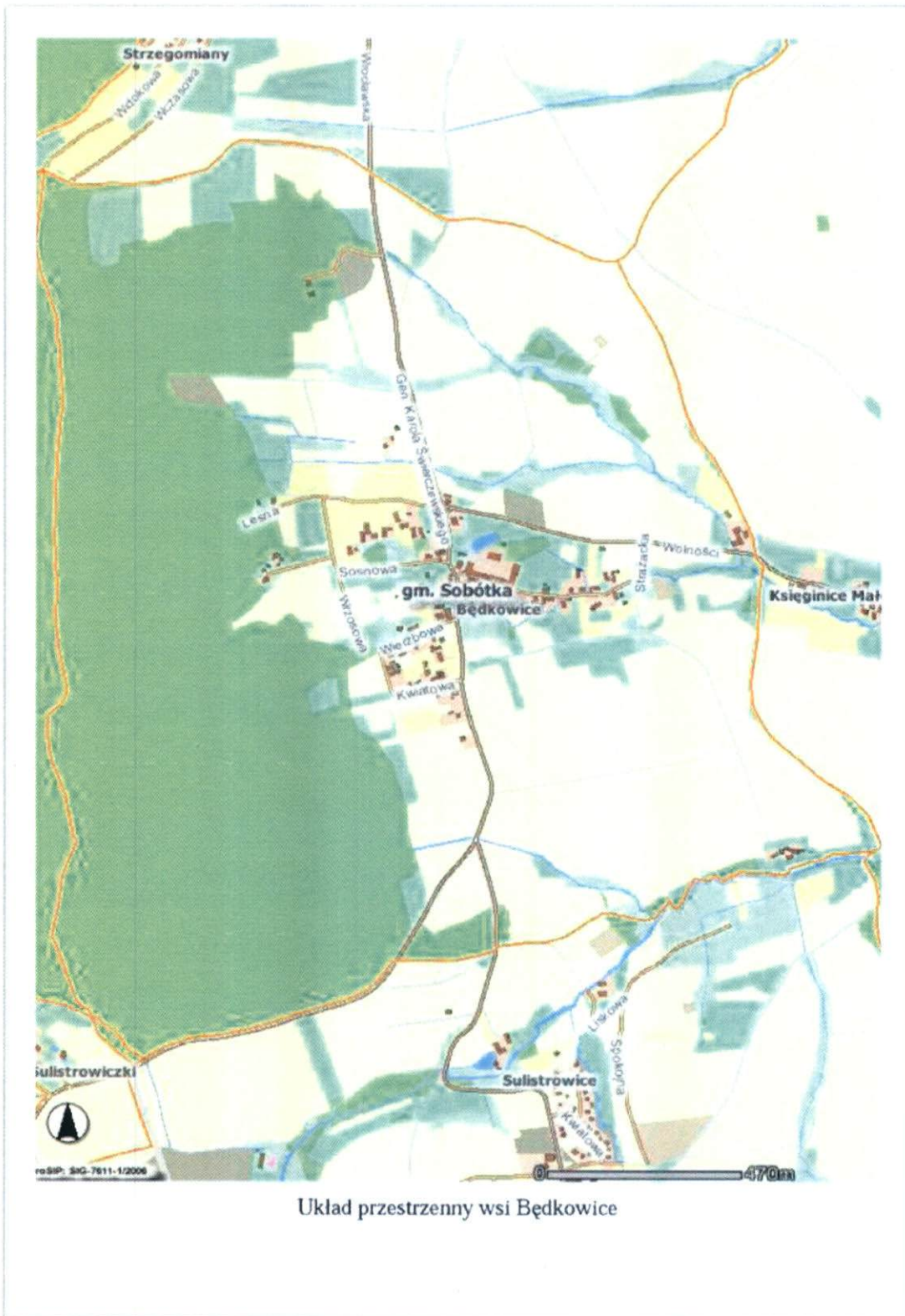
Będkowice to jedno z 24 sołectw gminy Sobótka, położone w południowo-zachodniej części powiatu Wrocławskiego u podnóża Masywu Ślęży. Stanowią one część Ślęzańskiego Parku Krajobrazowego. Będkowice położone są ok. 3 km od Sobótki, ponad 30 km na południowy zachód od Wrocławia na wysokości 200-220 m n.p.m. Współrzędne geograficzne: 50° 51' 54" N 16° 45' 10" E).

Rysunek 1 Położenie wsi Będkowice

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2009 - 2016

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Układ przestrzenny wsi Będkowie

Rysunek 2 Układ przestrzenny wsi Będkowie

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2009 - 2016

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

2. RYS HISTORYCZNY

Dawne nazwy miejscowości:

Bandcouice - 1209r., Bangwitz, Bangkwitz - ok. 1300r., Bandcowice, Banckwitz - 1743r., Bankwitz - 1785r., Bienkowice - 1887r., Bieńkowice, Bąkowice, Ruhlinden - 1932r., Burghübel - 1936 r.

Nazwa miejscowości niewątpliwie pochodzenia słowiańskiego. H. Adamy podając brzmienie nazwy jako Bankowice, wywodzi ją od imienia założyciela (wieś Banka), natomiast K. Damroth nazwę Bankwitz podaje także w brzmieniu Bąkowice, tłumacząc ją jako utworzoną od nazwy owada (Rohrdemmel, Bremse, Viehbremse).

Etymologia nazwy wsi

Pierwsza wzmianka o osadzie pojawiła się 10.V.1209r. w akcie Henryka I Brodatego, wystawionego na prośbę opata Witosława. Akt ten miał rozgraniczać dobra klasztorne na Ślęży i zatwierdzać opatowi Witosławowi posiadanie m.in. Będkowic (Bandcouice). Do tego czasu Będkowice znajdowały się w księstwie wrocławskim. W 1209r. przeszły do księstwa ziębickiego (do 1343r.), następnie do do księstwa świdnickiego. Taki stan utrzymał się do połowy XVII wieku. W 1413r. - jako właściciel wymieniany jest Peter von Gellhorn.

W 1546r. - Nikolas von Gellhorn wzniósł obronny dwór.

W **1568r.** określono Będkowice jako współwłasność Siegmunda von Gellhorna i Heinricha von Logu. W roku **1576r.** - do pani Adlspachin należało 8 będkowickich chłopów. **1584r.** - wdowa Hedwig von Logau z domu von Tschesch wyszła za mąż za Dietricha von Zedlitz wnosząc mu w posagu Będkowice. Do połowy XIX wieku wieś pozostawała w rękach ich potomków.

Von Zedlitz dokonał w roku 1726 obciążenia podatkowe, który oszacował na 630 talarów, a chłopów na 525 talarów. W kolejnych kilkudziesięciu latach wyceniano majątek rodziny na 14301 talarów. Będkowice zamieszkiwało wówczas 23 zagrodników, 2 chałupników i 4 rzemieślników. W 1785 roku właścicielem stał się David Siegmund von Zedlitz W osadzie był młyn wodny, a mieszkało tam 22 zagrodników i 12 chałupników. Natomiast w roku 1825 doszedł do tego browar, 2 folwarki oraz dwór, a liczba domów zwiększyła się do 63. Kolejne lata to prężny rozwój rzemieślnictwa, a przede wszystkim tkactwa. Będkowice w 1840 posiadały 21 warsztatów, w większości płócienneo-tkackich.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2009 - 2016

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

1847r. - w efekcie małżeństwa Będkowice przeszły na własność von Mutiusa. W 1871r. majątek obejmował 1060 morgów i dawał dochód 2085 talarów. W tym czasie na miejscu rezydował jedynie generalny zarządca Seifert. Ponieważ była to dawna wieś księżęca, więc większość mieszkańców to ewangelicy należący do parafii w Księginicach Mł. Katolicy należeli do parafii w Sobótce.

W czasach hitlerowskich (1937r.) nazwa wsi została zmieniona na Burghübel. W 1946r. powołano do życia GS Samopomoc Chłopska. W Będkowicach posiadała: sklep, stołówkę i Gminny Ośrodek Maszynowy.

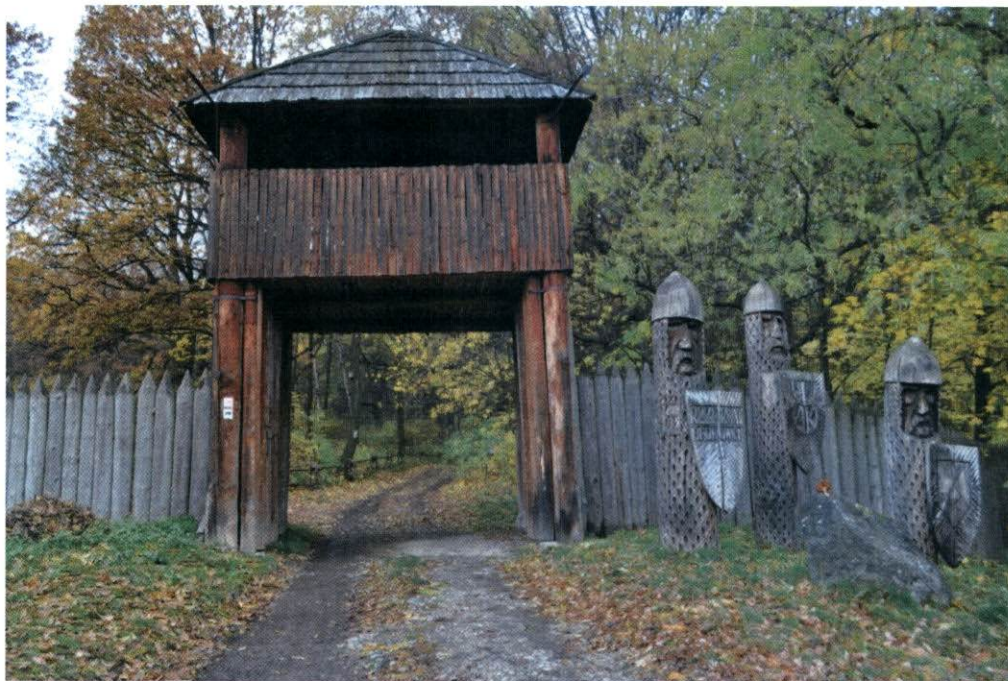
W roku 1975r. odnowiono skansen archeologiczny, uprzątnięto teren, otoczono palisadą i postawiono tablice informacyjne. Teren został objęty opieką Wojewódzkiego Ośrodka Archeologiczno- Krajoznawczego.

Rezerwat Archeologiczny w Będkowicach - obejmujący wczesnośredniowieczny zespół osadniczy, składający się z cmentarzyska kurhanowego (VIII-IX w.) i grodziska(VIII-XI w.). Znajdują się w nim również ślady osady (VIII-XIII w.) wraz z dwiema zrekonstruowanymi w 1986r. chatami.

Wejście do rezerwatu znajdujące się na pd.-wsch. od strony wsi wskazuje drewniana brama z figurami wąsatych wojów. Zaraz za bramą widać wał, otaczający dawne grodzisko słowiańskie z VIII-XI w. W pobliżu rezerwatu jest zadaszony miejsce na ognisko i plansze wyjaśniające jego historię.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2009 - 2016

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Rysunek 3 Brama wjazdowa do rezerwatu przy głównej drodze

Rysunek 4 Zrekonstruowane chaty grodziska

W lesie, kilkaset metrów powyżej (dojście szlakami archeologicznymi), znajduje się unikalne cmentarzysko kurhanowe z VIII w. Pośród drzew wyrastają tu kopczyki - miejsce spoczynku dawnych mieszkańców pra-Będkowic.

Rysunek 5 Cmentarzysko kurhanowe

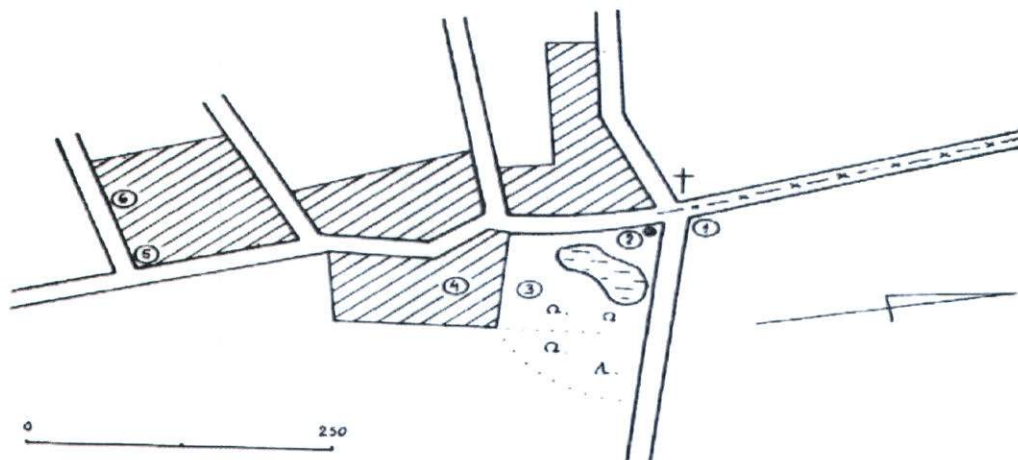
3. UKŁAD URBANISTYCZNY I CHARAKTERYSTYKA BUDYNKÓW

Będkowice mają układ wielodrożnicy. Jest to wieś przydrożna o rozproszonej zabudowie. Zachował się układ dróg głównych, natomiast na przestrzeni XIX w. m. 1826r. a 1932r. - zniknęły zabudowania folwarczne przy drodze głównej u wylotu wewnętrznej drogi z folwarku pańskiego.

Przedwojenna zabudowa mieszkalna to budynki jedno- lub dwukondygnacyjne z zagospodarowanymi lub nie poddaszami, o spadzistych dachach. Niektóre z nich podlegają ochronie konserwatorskiej. Nieliczne z nich są podpiwniczone. Większość starych zabudowań pokryta jest jeszcze przedwojenną dachówką; szarą lub czerwoną. Z roku na rok coraz więcej tych domów jest remontowanych i pokrycia dachów wymieniane są na nową kolorową dachówkę ceramiczną lub blachodachówkę.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2009 - 2016

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Rysunek 6 Opis niektórych budynków wsi

- 1- Willa, Świerczewskiego 1
2. Ośrodek Zdrowia
3. Dwór
4. Zabudowania gospodarcze
5. Dom, Świerczewskiego 10
6. Dom, Wierzbowa 2
7. + - Krzyż przydrożny
8. © - Przyst. PKS

Odnawiane elewacje, w miejsce dawnej szarości, coraz częściej przybierają jasne kolory, takie jak: biel, jasny beż, piaskowy, żółty, jasno - groszkowy.

Część starych zabudowań została odremontowana nie tylko na zewnątrz, ale i wewnątrz budynku.

Większość budynków mieszkalnych wraz z zabudową gospodarczą (stodoły, obory, chlewnie itp.) często nie były remontowane od czasów przedwojennych.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2009 - 2016

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Rysunek 7 dwór z połowy XVIw., przebudowany w XIXw.

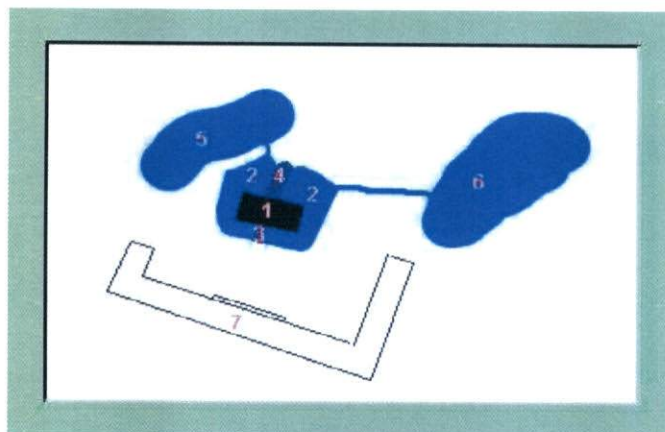
W centrum wsi, przy rozwidleniu dróg do Sulistrowic i Księginic Małych, przy ulicy dworski Trakt, stoi XVI-wieczna nawodna rezydencja otoczona do dziś mokrą fosą, o powierzchni ok. 0,3 ha o kształcie gruszkowatym i dwoma stawami, które kiedyś mogły stanowić drugą fosę. Fortalicjum zbudowane jest z kamienia i cegły, na planie prostokąta z kamiennym mostem ponad fosą powstałym jednak dopiero w XVIII wieku. Budynek jednopiętrowy, murowany, tynkowany, na cokole z kamienia. Bryła budynku jest prosta i urozmaica ją tylko renesansowy portal z piaskowca z herbem von Gellhorn, który jest aktualnie odnawiany przez właściciela dworu. Obok herbu znajduje się napis: „GOTT UNSERE HERE LOP DANCK UND EHRE NICKEL. GALHOR 1546” (BOGU NASZEMU PANU NIECHAJ BĘDZIE CZEŚĆ, PODZIĘKOWANIE I CHWAŁA. NIKOLAUS GELLHORN W 1546r. - przekł. Sobiesław Nowotny). Również we wnętrzach zachowały się portale oraz sala ze stropem ozdobionym polichromią, a także kamienny kominek i klasyczny piec kaflowy z przełomu XVIII-XIX w. Na piętrze znajdują się pozostałości dawnych obramowań wokół okien, a w piwnicy sklepienia kobaltowe.

Od południa znajdują się połączone zabudowania folwarczne (stodoła, obora i spichlerz), obejmująca trzy strony dziedzińca. Spichlerz pochodzi z 1875r., jest dwukondygnacyjny z trzykondygnacyjnym dwustronnym ryzalitem środkowym. Posiada on dwuspadowy dach z szerokimi okapami na ozdobnych końcówkach belek. Stodoła pochodzi z XIX w. Jest w kształcie „L”. Natomiast od północy otacza budynek zabytkowy park z XIX wieku o powierzchni 2,7 ha. Drzewa tu liczą nawet po 120 lat i są m.in.: brzoza brodawkowata, dąb

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2009 - 2016

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

szypułkowy, jesion wyniosły, kasztanowiec biały, klon pospolity, lipa drobnolistna, olsza czarna, osika, Obecnie trwa renowacja całego kompleksu przez osobę prywatną.

Rysunek 8 Plan założeń dworskich

Plan założenia. 1 - dwór, 2 - fosa, 3 - most ponad fosą na południu, 4 - nasyp do wejścia od północy, 5 - staw wschodni, 6 - staw zachodni

Rysunek 9 Dekoracyjne elementy zdobnicze na ścianach i na suficie, odrestaurowane w 2015r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2009 - 2016

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Od 2015r. trwają prace konserwatorskie zabytkowych polichromii ściennych i polichromowanych stropów. Właściciel pozyskuje dotacje z dostępnych środków krajowych, dzięki czemu został również wyremontowany dach zabytku.

Rysunek 10 Dekoracyjne element zdobnicze na ścianach i na suficie, w trakcie prac konserwatorskich (październik 2016r.)

Willa nr 1 (rys. nr 6) jest budynkiem z początku XX w., o skomplikowanej bryle, o ogólnym rzucie krzyża. Jest on dwupiętrowy, murowany, tynkowany. Posiada przyziemie z kamienia. Drugie piętro jest częściowo konstrukcji ryglowej z podkreśleniem kolorystycznym belek, częściowo szalowane. Budynek ten jest częściowo przebudowany współcześnie.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2009 - 2016

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Rysunek 11 Willa nr 1 przy rozwidleniu ulic: gen. Karola Świerczewskiego i Wolności

Budynek nr 2 (rys. nr 6) pochodzi z 1920 roku. Do niedawna było to Wiejski Ośrodek Zdrowia. Jest to budynek parterowy z mieszkalnym poddaszem. Posiada dach naczółkowy kryty dachówką. Cokół oraz wystrój jest zrobiony z cegły licówki; narożniki, uskokowe fryzy w szczytówkach.

Krzyż drewniany z małą metalową figurką Jezusa Ukrzyżowanego pod blaszanym zadaszeniem, który stoi na skrzyżowaniu dróg pochodzi z lat sześćdziesiątych XX wieku. U dołu jest zamocowana drewniana, szafkowa kapliczka z ok. 1980 r. Została ona wykonana przez miejscowego rzeźbiarza Mikołaja Kociubę, który pokrył brzegi podstawy oraz ścianki szafki płaskorzeźbami. Wewnątrz umieszczono drewnianą figurkę Matki Boskiej z Dzieciątkiem pomalowaną w pastelowych kolorach, której autor nie jest do końca znany. Mieszkańcy wymieniają dwa nazwiska mieszkańców, którzy mogli być autorami rzeźby: Banaś i Filipowicz.

Rysunek 12 Krzyż w Będkowicach

Zagadnienia konserwatorskie

Strefy ochrony konserwatorskiej:

Wyznaczono strefę „A” ochrony konserwatorskiej.

Obejmuje ona zespół dworski z fosą i parkiem oraz folwark dworski. Niezależnie od ogólnych wymogów strefy „A” należy zwrócić uwagę na niezwykle ważny w panoramie wsi zespół dworski, który jest główną wartością przestrzenną na tym obszarze. Wymagane bezwzględne zachowanie układu planistycznego, brył i zieleni. Wyznaczono strefę „B” ochrony konserwatorskiej.

Obejmuje ona układ całej wsi, stwarzając otulinę dla założenia dworskiego (strefa „A”) oraz chroniąc elementy historycznego rozplanowania i bryły wsi. Wyznaczono strefę „E” ochrony ekspozycji.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2009 - 2016

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Obejmuje ona teren między osiami widokowymi ze skrzyżowania dróg do Księgienic Małych i Strzegomian, chroniąc ekspozycję stanowisk archeologicznych numer: 12, 63, 187 (patrz p. 2, 3). W granicach tej strefy nowe obiekty kubaturowe nie mogą przekraczać jednej kondygnacji + stromy dach.

Wyznaczono strefę „OW” - obserwacji archeologicznej dla miejscowości o średniowiecznej metryce oraz dla zespołu osadniczego Będkowice.

Wyznaczono strefę „W”- ochrony archeologicznej dla stanowisk archeologicznych.

Wykaz zabytków architektury i budownictwa:

1. Zespół dworski

- a. Dwór,
- b. Spichlerz gospodarczy,
- c. Park, Zabudowa wsi:

2. Dom - willa nr 1, mur., pocz. XX w.

3. Dom - Ośrodek Zdrowia, mur., ok. 1920 r.

4. BUDYNKI I MIEJSCA UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Rysunek 13 Sklep wiejski

Rysunek 14 Świetlica wiejska

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2009 - 2016

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

5. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

Masyw Ślęży i jego okolice to sieć wielu szlaków turystycznych, pieszych i rowerowych z licznymi atrakcjami historycznymi, archeologicznymi, architektonicznymi, roślinnymi, krajobrazowymi i rekreacyjnymi. Wymienić tu można chociażby: rzeźby kultowe, ruiny zamku książęcego z przełomu XIII/XIV w., kościół p.w. NMP na szczycie Ślęży, cmentarzysko i skansen w Będkowicach, dziesiątki niespotykanych kwiatów na łące Sulistrowickiej, park "Wenecja" z dziesiątkami rzadkich okazów drzew, kaplica p.w. Matki Bożej Dobrej Rady o ciekawej architekturze w Sulistrowiczkach z pięknym wnętrzem, piękny, odremontowany kościół p.w. NSJ w Sulistrowicach z pięknym rokokowym ołtarzem i ciekawym pod względem architektonicznym domem rekolekcyjnym przy tymże kościele, niezapomniane widoki wokół Ślęży, rekreacja nad Zalewem Sulistrowickim i wiele, wiele innych wrażeń jak te np. z wieży widokowej na szczycie góry, skąd rozciąga się wspaniała panorama Niziny Śląskiej, z Zalewem Mietkowskim Sudetami/zwłaszcza Gór Sowich/ i Sobótki. Należy również wymienić 5 rezerwatów; 1/Ślęża-o powierzchni 148 ha, chroniona partia szczytowa od wysokości 600 m n.p.m. -lasy, roślinność runa leśnego, gabrowe grupy skalne i pozostałości pogańskiego kultu/ Niedźwiedź, Mnich, Grzyb, Dzik, Panna z rybą 2/Łąka Sulistrowicka - o powierzchni 26,4 ha leżąca między Sulistrowiczkami a górą Świerczyną / 411 m/z niezwykle bogactwem 240 gatunków roślin w tym 20 kwiatów chronionych/lilie, kosańce, storczyki i in./3/Góra Radunia /673 m/-to zespół rzadkiej roślinności w tym jedyne znane w Polsce stanowisko paproci zanokcicy klinowatej 4/Zespół Przyrodniczo- Krajobrazowy SKALNA-to najnowszy rezerwat masywu o powierzchni 30 ha z zespołem pięknych zgrupowań skałek gabrowych, jedynych jakie oparty się erozji na Skalnej/524 m/5/ Będkowice -rezerwat i skansen archeologiczny, chroniący słowiańskie grodzisko i cmentarzysko kurhanowe; poza tym kamieniołomy z możliwością wspinaczki i nurkowania, lotnisko sportowe w Miroslawicach dla amatorów lotów samolotowych i motolotniami i w końcu cała ta tajemnicza magia Śląskiego Olimpu.

Będkowice leżą na terenie **Ślężańskiego Parku Krajobrazowego**. Wraz z otuliną, która stanowi strefę ochronną, obejmuje on Masyw Góry Ślęży, Masyw Góry Raduni, pasma Wzgórz Oleszeńskich i Wzgórz Kiełczyńskich oraz Jańską Górę. Administracyjnie obszar parku i jego otulina leżą w obrębie gmin: Jordanów, Łagiewniki, Sobótka, Dzierżoniów, Marcinowice, Świdnica. Całkowita powierzchnia chronionego obszaru wynosi obecnie 15.600 ha, z czego park zajmuje 8.200 ha, a otulina – 7.400 ha.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2009 - 2016

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Obszary Natura 2000

W skład sieci Natura 2000 wchodzi:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) - (Special Protection Areas - SPA) wyznaczone na podstawie Dyrektywy Rady 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków, tzw. „Dyrektywy Ptasiej”,
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) - (Special Areas of Conservation - SAC) wyznaczone na podstawie Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, tzw. „Dyrektywy Siedliskowej”, dla siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I oraz gatunków roślin i zwierząt wymienionych w załączniku II do Dyrektywy.

Na terenie gminy Sobótka występuje specjalny obszar ochrony siedlisk Masyw Ślęży PLH 020040. Wieś Będkowice leży w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru Natura 2000 o nazwie Masyw Ślęży PLH 020040,.

Do najciekawszych szlaków turystycznych, które przebiegają przez wieś należy TRASA: "SZLAKIEM WŚRÓD UROKÓW ŚLĘŻAŃSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO"

Start: Sobótka - Górka - Strzeblów - Chwałków (Kantyna) - Biała - Sady - Przełęcz Tąpadła - Radunia - Sulistrowiczki - Sulistrowice - Zalew - Będkowice - Strzegomiany SOBÓTKA

Trasa o długości 32 km, bez ograniczeń pogodowych, bardzo atrakcyjna, wiodąca drogą asfaltową wokół Masywu Ślęży. W czasie tej wędrowki należy zobaczyć koniecznie:

- krzyże pokutne, stare kamieniołomy, stację PKP w Sobótce Zachodniej.
- Przełęcz Tąpadła,
- Radunię,
- Sulistrowiczki - Łąka Sulistrowicka, Park "Wenecja", Źródło,
- Sulistrowice – zalew (obecnie remontowany), kapliczka ścienna i zegar słoneczny,
- Będkowice - Dwór na Wodzie, rezerwat archeologiczny, liczne krzyże i kapliczki,
- Pracownię rzeźbiarza ludowego Jana Dudziaka.

Obecnie Będkowice liczą 202 mieszkańców. Sołtysem jest Pan Piotr Murawski.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2009 - 2016

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

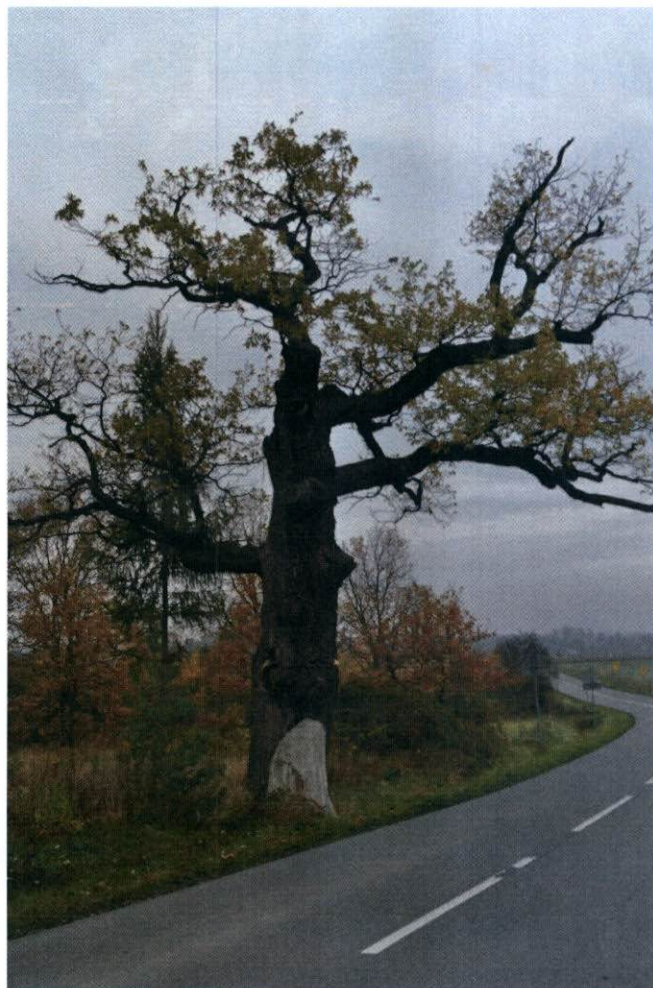
6. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDĄ REALIZOWANE ZADANIA (ANALIZA SWOT)

Mocne strony:

- Bardzo atrakcyjne pod względem krajobrazowym i turystycznym położenie wsi/ Ślązański Park Krajobrazowy/.
- Tablica informacji turystycznej.
- Sieć telefoniczna i Internet szerokopasmowy.
- Bliskość wielu ciekawych szlaków turystycznych, o różnym stopniu trudności, prowadzących na szczyt Ślęzy.
- Nowoczesna, piękna architektura nowych osiedli letniskowych i pięknych ogrodów.
- Położenie wsi w niewielkiej odległości od Wrocławia/40 km/i od dróg krajowych Wrocław-Kudowa i Wrocław-Jelenia Góra.
- Dobry i bliski dojazd do Świdnicy z jej atrakcyjnymi zabytkami /Ewang. Kościół Pokoju, Katedra, Rynek/
- Pomnik przyrody - stary dąb zaraz za wsią, na rozdrożu Sulistrowice - Sulistrowiczki, o obwodzie pnia 4,6 m.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2009 - 2016

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

Rysunek 15 Dąb – pomnik przyrody

- W sąsiednich Sulistrowickach /1 km/stary park "Wenecja" o pow. 6 ha z licznymi gatunkami rzadkich drzew, „łąka Sulistrowicka" z pięknymi okazami kwiatów m.in. storczyki, lilie oraz nowo - wybudowana drewniana kaplica o ciekawej architekturze i wystroju wnętrza.
- Istnienie w pobliżu 5 rezerwatów: a/Ślęża, b/Góra Radunia, c/Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Skalna d/Będkowice - kurhany e/łąka Sulistrowicka.

Słabe strony:

- Brak chodników we wsi.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2009 - 2016

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

- Zniszczona nawierzchnia asfaltowa jednej z głównych dróg powiatowych, przebiegających przez miejscowość oraz brak utwardzonej nawierzchni niektórych z dróg wsi.
- Brak sieci kanalizacyjnej.
- Nadziemna linia energetyczna.
- Brak oświetlenia części wsi.
- Bardzo zły stan dróg gminnych.

Rysunek 16 Stan nawierzchni ul. Sosnowej

- W okresie długotrwałych susz - niedostatek wody pitnej/niestety coraz częstszy/.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2009 - 2016

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

- Nieuregulowany, zaniedbany potok, przepływający przez wieś.
- Kilka zaniedbanych, przedwojennych zabudowań.

Szansą dla rozwoju wsi Będkowic może być:

- Duża napływowość mieszkańców z Wrocławia i innych miast.
- Rozwój aglomeracji wrocławskiej
- Promocja walorów krajobrazowych miejscowości.
- Uruchomienie połączeń komunikacji publicznej z ośrodkami miejskimi: Sobótką, Wrocławiem, Świdnicą.
- Rozwój bazy turystycznej.
- Aktywizacja mieszkańców wsi.

Natomiast dużym **zagrożeniem** może być:

- Niski poziom popularyzacji agroturystyki.
- Marginalizacja walorów krajobrazowych miejscowości.

7. PLANOWANE ZADANIA W PERSPEKTYWIE 7 LAT OD DNIA PRZYJĘCIA DOKUMENTU

- 1) Zagospodarowanie terenu przy skansenie w Będkowicach.
- 2) Wybudowanie sieci kanalizacyjnej w Będkowicach.
- 3) Remont sieci wodociągowej w Będkowicach.
- 4) Budowa wodociągu w ulicy Polnej.
- 5) Remont świetlicy wiejskiej w Będkowicach.
- 6) Wykonanie chodników przy ul. gen. Karola Świerczewskiego.
- 7) Wykonanie ogrodzenia wokół boiska i terenu rekreacyjnego przyległego do boiska przy ul. gen. Karola Świerczewskiego.
- 8) Doprowadzenie energii elektrycznej na boisko przy ul. gen. Karola Świerczewskiego i ul. Wolności.
- 9) Wykonanie oświetlenia na drodze gminnej wzdłuż ulicy Leśnej.
- 10) Wykonanie oświetlenia na drodze gminnej wzdłuż ulicy Wrzosowej.
- 11) Wykonanie oświetlenia na drodze gminnej wzdłuż ulicy Jasnej.
- 12) Wykonanie oświetlenia na drodze gminnej wzdłuż ulicy Bukowej.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2009 - 2016

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

- 13) Wykonanie oświetlenia na drodze gminnej wzdłuż ulicy Sosnowej.
- 14) Wykonanie oświetlenia na drodze gminnej wzdłuż ulicy Dworski Trakt.
- 15) Remont drogi gminnej w ulicy Wierzbowej.
- 16) Remont drogi gminnej w ulicy Brzozowej.
- 17) Remont drogi gminnej w ulicy Jasnej.
- 18) Remont drogi gminnej w ulicy Kwiatowej.
- 19) Remont drogi gminnej w ulicy Polnej.
- 20) Remont drogi gminnej w ulicy Bukowej.
- 21) Remont drogi gminnej w ulicy Sosnowej.
- 22) Remont drogi gminnej w ulicy Dworski Trakt.
- 23) Remont rowu przy świetlicy wiejskiej.
- 24) Ograniczenie prędkości we wsi na ulicy gen. Karola Świerczewskiego
- 25) Ustawienie lusterek drogowych we wsi przy skrzyżowaniu ulic: gen. Karola Świerczewskiego i Strażackiej.
- 26) Aktywizacja mieszkańców wsi na rzecz odnowy wsi, poprawy wyglądu posesji i dbałości o przydomowe ogródki.
- 27) Reklamowanie i inwestowanie w agroturystykę.
- 28) Integracja mieszkańców wsi z mieszkańcami sąsiednich miejscowości poprzez wspólne organizowanie zabaw i wycieczek.

8. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW ZWIĄZANYCH Z KSZTAŁTOWANIEM OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKAJANIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW

Wizja rozwoju miejscowości Będkowice, określona w niniejszym Planie Odnowy Miejscowości, ma nastąpić w oparciu o ożywienie życia społecznego, przy poszanowaniu dziedzictwa kulturowego i tożsamości lokalnej uwzględniając specyfikę obszarów wiejskich. Działania objęte niniejszym planem pozwalają na kompleksowe ujęcie rozwoju miejscowości w dziedzinie infrastruktury technicznej, społecznej, kulturowej i środowiska przyrodniczego.

Obszarami do zaspokajania potrzeb wiejskich i poprawy bezpieczeństwa, ze względu na plan przestrzenny miejscowości, jest świetlica wiejska, remiza strażacka i plenerowe miejsce spotkań. Świetlica wiejska jest wykorzystywana na spotkania z mieszkańcami, imprezy integracyjne, warsztaty. Dzięki świetlicy mieszkańcy mają odpowiednie miejsce organizacji spotkań, gdzie zaspokajane są potrzeby kontaktów międzyludzkich. Dla wszystkich mieszkańców, w tym dla dzieci i młodzieży, mogą być organizowane imprezy kulturalne i integracyjne.

Plenerowe miejsce spotkań z placem zabaw, siłownią zewnętrzną i zadaszaniem pozwalałoby rodzicom i dzieciom spędzić wspólnie chwile na zabawie, integracji i podnoszeniu sprawności fizycznej, a także sprzyjałoby nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne. Miejsca o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców znajdują się w obszarze całej wsi. Wieś nie ma typowego centrum.

Na atrakcyjność miejscowości, liczbę organizowanych wydarzeń o charakterze integracyjnym, kulturalnym i rozrywkowym, czy poziom zadowolenia mieszkańców, duży wpływ ma odpowiednia infrastruktura, m.in. baza lokalowa, odpowiednia nawierzchnia dróg i chodników, oświetlenie, wyposażenie w urządzenia doprowadzające wodę i odprowadzające ścieki.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2009 - 2016

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

W Będkowicach istnieje wiele obszarów o dużym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, które są niedostatecznie doinwestowane. Zrealizowanie zadań zawartych w niniejszym POM może wiele zmienić w codziennym życiu mieszkańców Będkowic.

Wśród najistotniejszych zadań dla sołectwa w najbliższych latach są:

- 1) Zagospodarowanie terenu przy skansenie w Będkowicach.
- 2) Remont sieci wodociągowej w Będkowicach.
- 3) Budowa kanalizacji sanitarnej.
- 4) Poprawa nawierzchni dróg gminnych i powiatowych i budowa chodników.

9. CELE PLANU

- 1) Podniesienie standardu życia mieszkańców.
- 2) Wzrost atrakcyjności wsi.
- 3) Aktywizacja i rozwój tożsamości społeczności wiejskiej.
- 4) Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym.
- 5) Promocja miejscowości poprzez istniejące walory turystyczne i krajobrazowe.
- 6) Rozwój inicjatyw lokalnych.
- 7) Rozwój życia turystycznego i zachęta do inwestycji.
- 8) Rozwój kultury i sfery gospodarczej.
- 9) Rozwój rolnictwa i jego unowocześnienie.

10. OCZEKIWANE REZULTATY

- 1) Wybudowana kanalizacja sanitarna.
- 2) Wyremontowana sieć kanalizacyjna.
- 3) Odnowiona świetlica wiejska.
- 4) Rozbudowana infrastruktura terenu boiska sportowego i terenu.
- 5) Podniesiony standard życia mieszkańców.
- 6) Poprawa estetyki miejscowości i rozwój infrastruktury miejscowości.
- 7) Rozwój gospodarczy i rolniczy wsi.
- 8) Zwiększona aktywność miejscowej społeczności w realizacji planowanych zadań.
- 9) Zwiększony ruch turystyczny oraz napływ nowych mieszkańców.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE na lata 2009 - 2016

Gmina Sobótka, Powiat Wrocławski, Województwo Dolnośląskie

10) Promocja miejscowości.

11. PARTNERZY

- 1) Urząd Miasta i Gminy Sobótka.
- 2) Sołectwo w Będkowicach.
- 3) Starostwo Powiatowe we Wrocławiu.
- 4) Zarząd Dróg Powiatowych we Wrocławiu.
- 5) Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego.
- 6) Stowarzyszenie „Ślężanie - Lokalna Grupa Działania”.

12. ZARZĄDZANIE I MONITORING

Jednostką odpowiedzialną za realizację planu odnowy miejscowości jest Rada Sołecka z Sołtysem na czele.

Koordinację nad planem ze strony samorządu gminnego prowadzić będzie pracownik merytoryczny ds. pozyskiwania środków pomocowych oraz powołany dodatkowo zespół pracowników Urzędu Miasta i Gminy.

W trakcie oraz pod koniec funkcjonowania planu przeprowadzane będą badania porównawcze stopnia realizacji jego zadań.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE NA LATA 2017-2023
Gmina Sobótka, powiat wrocławski, województwo dolnośląskie

13. HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ UJĘTYCH W PLANIE ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE

Lp.	Nazwa zadania	Cel zadania	Szacunkowy koszt w zł	Źródła finansowania	Okres realizacji
1	2	3	4	5	6
1.	Zagospodarowanie terenu przy skansenie w Będkowicach	Poprawa estetyki miejscowości, wzrost zadowolenia mieszkańców, poprawa warunków zamieszkania i inwestowania	500 tys. zł	Środki własne gminy, PROW	2017-2019
2.	Wybudowanie sieci kanalizacyjnej w Będkowicach	Poprawa warunków zamieszkania, poprawa estetyki wsi, poprawa stanu środowiska naturalnego w miejscowości	4 mln zł	Środki własne gminy, PROW, WFOŚiGW we Wrocławiu	2019-2020
3.	Remont sieci wodociągowej w Będkowicach	Poprawa warunków zamieszkania, poprawa stanu środowiska naturalnego w miejscowości	100 tys. zł	Środki własne gminy, środki unijne (PROW), WFOŚiGW	2017-2019
4.	Budowa wodociągu w ulicy Polnej	Poprawa warunków zamieszkania, poprawa stanu środowiska naturalnego w miejscowości	100 tys. zł	Środki własne gminy, środki unijne (PROW), WFOŚiGW	2017-2018
5.	Remont świetlicy wiejskiej w Będkowicach	Poprawa warunków zamieszkania, możliwość zagospodarowania wolnego czasu mieszkańcom, wzrost poziomu integracji społecznej, poprawa estetyki wsi	200 tys. zł	Środki własne gminy, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	2019 - 2020
6.	Wykonanie chodników przy ul. gen. Karola Świerczewskiego	Poprawa estetyki wsi, wzrost zadowolenia mieszkańców, poprawa warunków zamieszkania i bezpieczeństwa	200 tys. zł	Środki własne gminy, Starostwo Powiatowe we Wrocławiu	2019-2020
7.	Wykonanie ogrodzenia wokół boiska i terenu rekreacyjnego przyległego do boiska przy ul. gen. Karola Świerczewskiego	Poprawa warunków zamieszkania, możliwość zagospodarowania wolnego czasu mieszkańcom, wzrost poziomu integracji społecznej	20 tys. zł	Środki własne sołectwa, fundusz sołecki, sponsorzy	2017-2018
8.	Doprowadzenie energii elektrycznej na boisko przy	Poprawa warunków zamieszkania, możliwość zagospodarowania wolnego czasu mieszkańcom, wzrost	10 tys. zł	Środki własne gminy,	2017-2018

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE NA LATA 2017-2023
Gmina Sobótka, powiat wrocławski, województwo dolnośląskie

Lp.	Nazwa zadania	Cel zadania	Szacunkowy koszt w zł	Źródła finansowania	Okres realizacji
1	2	3	4	5	6
	ul. gen. Karola Świerczewskiego i ul. Wolności	poziomu integracji społecznej, możliwość organizacji zabaw na świeżym powietrzu.		sponsorzy	
9.	Wykonanie oświetlenia na drodze gminnej wzdłuż ulicy Lesnej	Wzrost zadowolenia mieszkańców, poprawa warunków zamieszkania i inwestowania, wzrost poziomu bezpieczeństwa	200 tys. zł	Środki własne gminy	2019-2020
10.	Wykonanie oświetlenia na drodze gminnej wzdłuż ulicy Wrzosowej	Wzrost zadowolenia mieszkańców, poprawa warunków zamieszkania i inwestowania, wzrost poziomu bezpieczeństwa	100 tys. zł	Środki własne gminy	2020-2021
11.	Wykonanie oświetlenia na drodze gminnej wzdłuż ulicy Jasnej	Wzrost zadowolenia mieszkańców, poprawa warunków zamieszkania i inwestowania, wzrost poziomu bezpieczeństwa	100 tys. zł	Środki własne gminy	2020-2021
12.	Wykonanie oświetlenia na drodze gminnej wzdłuż ulicy Bukowej	Wzrost zadowolenia mieszkańców, poprawa warunków zamieszkania i inwestowania, wzrost poziomu bezpieczeństwa	200 tys. zł	Środki własne gminy	2021-2022
13.	Wykonanie oświetlenia na drodze gminnej wzdłuż ulicy Sosnowej	Wzrost zadowolenia mieszkańców, poprawa warunków zamieszkania i inwestowania, wzrost poziomu bezpieczeństwa	200 tys. zł	Środki własne gminy	2022-2023
14.	Wykonanie oświetlenia na drodze gminnej wzdłuż ulicy Dworski Trakt	Wzrost zadowolenia mieszkańców, poprawa warunków zamieszkania i inwestowania, wzrost poziomu bezpieczeństwa	50 tys. zł	Środki własne gminy	2022-2023
15.	Remont drogi gminnej w ulicy Wierzbowej	Wzrost zadowolenia mieszkańców, poprawa warunków zamieszkania i inwestowania, wzrost poziomu bezpieczeństwa	300 tys. zł	Środki własne gminy, Terenowy Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	2018-2019
16.	Remont drogi gminnej w ulicy Brzozowej	Wzrost zadowolenia mieszkańców, poprawa warunków zamieszkania i inwestowania, wzrost poziomu bezpieczeństwa	100 tys. zł	Środki własne gminy, Terenowy Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	2018-2019
17.	Remont drogi gminnej w ulicy	Wzrost zadowolenia mieszkańców, poprawa warunków	100 tys. zł	Środki własne gminy,	2020-2021

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE NA LATA 2017-2023
Gmina Sobótka, powiat wrocławski, województwo dolnośląskie

Lp.	Nazwa zadania	Cel zadania	Szacunkowy koszt w zł	Źródła finansowania	Okres realizacji
1	2	3	4	5	6
	Jasnej	zamieszkania i inwestowania, wzrost poziomu bezpieczeństwa		Terenowy Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	
18.	Remont drogi gminnej w ulicy Kwiatowej	Wzrost zadawalenia mieszkańców, poprawa warunków zamieszkania i inwestowania, wzrost poziomu bezpieczeństwa	100 tys. zł	Środki własne gminy, Terenowy Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	2021-2022
19.	Remont drogi gminnej w ulicy Polnej	Wzrost zadawalenia mieszkańców, poprawa warunków zamieszkania i inwestowania, wzrost poziomu bezpieczeństwa	500 tys. zł	Środki własne gminy, Terenowy Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	2023
20.	Remont drogi gminnej w ulicy Bukowej	Wzrost zadawalenia mieszkańców, poprawa warunków zamieszkania i inwestowania, wzrost poziomu bezpieczeństwa	500 tys. zł	Środki własne gminy, Terenowy Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	2021-2022
21.	Remont drogi gminnej w ulicy Sosnowej	Wzrost zadawalenia mieszkańców, poprawa warunków zamieszkania i inwestowania, wzrost poziomu bezpieczeństwa	150 tys. zł	Środki własne gminy, Terenowy Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	2022-2023
22.	Remont drogi gminnej w ulicy Dworski Trakt	Wzrost zadawalenia mieszkańców, poprawa warunków zamieszkania i inwestowania, wzrost poziomu bezpieczeństwa	50 tys. zł	Środki własne gminy, Terenowy Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	2022-2023
23.	Remont rowu przy świetlicy wiejskiej	Poprawa warunków zamieszkania, wzrost poziomu bezpieczeństwa,	50 tys. zł	Środki własne gminy	2017
24.	Ograniczenie prędkości we wsi na ulicy gen. Karola Świerczewskiego	Poprawa warunków zamieszkania, wzrost poziomu bezpieczeństwa	-	-	do 2020r.
25.	Ustawienie luster drogowych we wsi przy skrzyżowaniu ulic: gen. Karola Świerczewskiego i Strażackiej	Poprawa warunków zamieszkania, wzrost poziomu bezpieczeństwa	5 tys. zł	Środki własne właścicieli pasa drogowego	do 2018r.
26.	Aktywizacja mieszkańców wsi na rzecz odnowy wsi, poprawy wyglądu posesji i dbałości o	Poprawa warunków zamieszkania, możliwość zagospodarowania wolnego czasu mieszkańcom, wzrost poziomu integracji społecznej	-	Środki własne właścicieli posesji	działania ciągłe

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BĘDKOWICE NA LATA 2017-2023
Gmina Sobótka, powiat wrocławski, województwo dolnośląskie

Lp.	Nazwa zadania	Cel zadania	Szacunkowy koszt w zł	Źródła finansowania	Okres realizacji
1	2	3	4	5	6
	przydomowe ogródki				
27.	Reklamowanie i inwestowanie w agroturystykę	Poprawa estetyki wsi, wzrost zadowolenia mieszkańców, poprawa warunków zamieszkania i inwestowania	-	Środki własne inwestorów	działania ciągłe
28.	Integracja mieszkańców wsi z mieszkańcami sąsiednich miejscowości poprzez wspólne organizowanie zabaw i wycieczek	-	-	-	działania ciągłe

Źródło: Opracowanie własne